

امروز بعد از ۴۰ سال هیچ گلوگاهی در ساخت و تعمیر شناور نداریم

وی با اشاره به خودکفایی کشورمان اظهار داشت: «ما هیچ نیازی به خارج از کشور نداریم و هر گلوگاهی هم داشته باشیم در همین جا انجام می‌دهیم. در بحث سطحی که هیچ مشکلی نداریم، در زیر سطحی هم بومی سازی‌ها صورت گرفته، البته اگر نیازی داشته باشیم که کلیدی نباشد و بتوانیم می‌رویم و تهیه می‌کنیم. ما الان سونار ایرانی نصب می‌کنیم که قبلاً خارجی بود. سونار برای رصد اهداف زیرآبی است و ما الان روی ناوشکن از صنایع الکترونیک شیراز نصب می‌کنیم و این موضوع، حاصل کار ۱۵ ساله است. حتی تست‌های پر هزینه دانشگاه‌ها را انجام می‌دهیم. ما نگاه اقتصادی به موضوعات نداریم و هر نوع کمکی بتوانیم انجام می‌دهیم. ما ۳ شیفت هستیم و فقط تاسوعا و عاشورا تعطیل می‌کنیم چون کار دفاع، تعطیلی ندارد. ما ان شاء... پس از تحویل واحد سهند، پروژه دیگری را شروع خواهیم کرد که بزرگتر از کلاس جماران است. نقطه قوت کار ما در نیروی دریایی این است که از چیزی نمی‌ترسیم.»

احیای ناوشکن دماوند برای حضور دوباره در خزر

علاوه بر بندر عباس، کار ساخت و تعمیر شناورهای نیروی دریایی در بندر انزلی هم صورت می‌گیرد و در آنجا مجموعه شهید تمجیدی که از مجموعه‌های وابسته به وزارت دفاع به شمار می‌رود، چند سالی است که کار ساخت شناورها را نیز برعهده دارد، مجموعه‌ای که به گفته فرمانده کارخانجات در هماهنگی و همکاری کامل با کارخانجات بندر عباس عمل کرده و تاکنون ۴ فروند ناوچه کلاس پیکان و یک فروند ناوشکن کلاس جماران به نام دماوند را به نام خود ثبت کرده است.

درواقع دریای خزر علی‌رغم تصویری که مردم برای تفریح و شنا از آن دارند، در عین حال دریای بسیار مواجی است و این موج‌دار شدن هم سریع اتفاق می‌افتد.

از طرفی نمی‌توان مأموریت‌های نیروی دریایی را متوقف کرد تا دریا آرام گردد. برای این که این حضور همراه با تداوم بیشتر باشد و سلامت کارکنان هم حفظ گردد و ماندگاری ما در دریای توفانی بیشتر شود، نیاز پیدا کردیم که یگان‌های شناوری داشته باشیم که به لحاظ حفظ تعادل در دریا شرایط بهتری پیدا کنند که به همین خاطر ناوشکن دماوند طراحی و ساخته شد. پس یکی از ویژگی‌های خاص آن، تداوم بیشتر ما در دریای توفانی است.

یکی دیگر از ویژگی‌های این ناوشکن، قابلیت حمل بالگرد در دریاست. وقتی یک ناوشکن در عمق دریا بالگرد داشته باشد، شعاع عملیاتی آن بسیار بیشتر می‌شود و اگر اتفاقی بیفتد که بخواهیم امداد و نجاتی داشته باشیم، به مراتب بهتر می‌توانیم عمل کنیم که بسیار مهم است. همه این‌ها دست به دست هم داد تا ما به شناوری با این ابعاد و توانمندی دست پیدا کنیم.

دستور قاطع مقام معظم رهبری برای حضور در خزر

امیر رضایی حداد فرمانده اسبق ناوگان شمال نیروی دریایی در مورد حضور در دریای خزر خاطرنشان می‌کند: «طی یک قرن، شناورهای ما در خزر تنها جابه‌جایی نفرات و کارهای ابتدایی را انجام می‌دادند. در این دوره اخیر مقام معظم رهبری مسئولان ارتش را دعوت کردند و خواستند که حضور نیروی دریایی در خزر جدی و اثرگذار باشد. حتی ایشان گفته بودند حالا که نمی‌توانید شناورهای موجود را از راه دریا به خزر ببرید، این‌ها را قطعه قطعه کنید و از طریق خشکی به خزر منتقل و آنجا دوباره متصل کنید. شاید می‌خواستند پیام بدهند که در هر صورت ما می‌خواهیم در خزر قوی تر باشیم. آن زمان هیچ کس باور نمی‌کرد با آن امکانات و تجهیزات، چنین شناوری در خزر بسازیم، در نهایت اولین فروند ناو موشک‌انداز پیکان در سال ۸۲ به آب انداخته شد که شخص فرمانده کل قوا نیز در آنجا حضور پیدا کردند و بعد از آن درفش و جوشن و سپر که ۴ فروند کلاس پیکان را تشکیل می‌دهند، ساخته شدند.»

اواخر سال ۹۳ نیز ناوشکن دماوند به نداجا در دریای خزر ملحق شد که البته متأسفانه بر اثر یک حادثه دریایی سال گذشته این ناوشکن از دست رفت. اما خبر خوش این است که هم‌اکنون طبق بازدیدی که از ناوگان شمال در بندر انزلی داشتیم، کار احیای ناوشکن دماوند در مجتمع شهید تمجیدی در حال انجام است و طبق شنیده‌ها کاسه این ناوشکن جدید تا پایان سال به آب انداخته می‌شود. خبر خوشی که نشان از امیدواری مجموعه از یک سو و استفاده از تجربیات دماوند از سوی دیگر دارد و باعث شده تا در زمان کمتری ساخت نمونه جدید پیش برود.

زیردریایی؛ ابزار مخوف و راهبردی ایران در دریاهای

گفته می‌شود زیردریایی بالاترین سطح تکنولوژی را در میان موتورهای ساخت بشر دارد و چند سالی است که نیروی دریایی و درواقع آب‌های آزاد حوزه مأموریت این نیرو، در انتظار حضور زیردریایی ایرانی کلاس نیمه سنگین «فاتح» است. اتفاقی که در صورت عملیاتی شدن می‌تواند برگ زرین مهمی در پیشرفت علمی ایران عزیز و اقتدار کشورمان در عرصه فناوری‌های نظامی به حساب آید.

نقش تعیین‌کننده زیردریایی‌ها در نبردهای دریایی گذشته و قابلیت‌های بالای آن در مخفی ماندن از دید دشمن، آن را تبدیل به یک سلاح استراتژیک کرده که حتی در اختیار داشتن تعداد اندکی از آن می‌تواند در زمان صلح، نقش بازدارندگی و در زمان جنگ، برتری‌های رزمی موثری به دنبال داشته باشد تا جایی که فرمانده معظم کل قوا نیز در موارد مختلف با اشاره به اهمیت زیرسطحی‌ها در یگان‌های نیروی دریایی، زیرسطحی را به عنوان اولویت اول و تاثیرگذار در دریا توصیف فرموده‌اند.

علاوه بر تعداد زیادی از زیردریایی‌های کلاس غدیر که در اختیار نداجا قرار دارد و ما چندین فروند از آن را در

بندر عباس و بندر جاسک دیدیم، ۳ فروند زیردریایی کلاس کیلو یا کلاس طارق نیز در اختیار نیروی دریایی است که به نام‌های طارق، نوح و یونس معروف هستند. تعمیرات زیردریایی طارق که پس از بدعهدی روسیه در داخل کشور انجام شد، ۵۰ میلیون دلار برای کشور صرفه‌جویی اقتصادی داشته، همچنین بخش‌های مکانیکی، الکترونیکی، بدنه سخت و بدنه نرم از بخش‌های تعمیر شده در زیردریایی طارق است و بیش از ۲۰۰ سیستم حساس این زیردریایی در کارخانجات منطقه یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران تعمیر، تعویض و نصب شد. سال ۹۲ زیردریایی یونس، در قالب بیست و هشتمین ناوگروه اعزامی ارتش، برای اولین بار عازم شرق اقیانوس هند شد و از تنگه مالاکا نیز گذشت. در این سفر ژنرال «شکهار سین‌ها» فرمانده نیروی دریایی غرب هند، پس از بازدید از ناوگروه نیروی دریایی ارتش در بندر بمبئی و تجلیل از آمادگی این یگان‌ها خصوصاً زیردریایی یونس، گفته بود: «من فرمانده یکی از زیرسطحی‌های مشابه یونس هستم و می‌دانم که جمهوری اسلامی ایران در نگهداری و استفاده از این زیردریایی تا چه میزان موفق بوده است.»

زیردریایی کلاس سبک غدیر نیروی دریایی ارتش نیز برای آب‌های خلیج فارس و دریای عمان طراحی شده و دارای قابلیت بالا در غوص و صعود و مانور است که تنها در مدت ۳۰ ثانیه از اسکله جدا شده و از این نظر توانایی بالایی در ورود به حالت عملیاتی دارد، خط تولید این زیردریایی در شهریور ماه ۱۳۸۵ افتتاح شده و هزینه تولید هر یک از آن‌ها در آن زمان ۱۷ تا ۱۸ میلیون دلار بوده است. زیردریایی غدیر در طی این سال‌ها تحت بازبینی و بهسازی سامانه‌ها هم قرار گرفته و از سامانه‌های تمام دیجیتال در آن استفاده شده است. این کار ضمن افزایش اطمینان‌پذیری، کاهش احتمال خرابی و افزایش زمان بین تعمیرات باعث کاهش وزن و حجم سامانه‌ها نیز شده است. البته در مورد سامانه‌های پردازشگر و نمایشگرها باید گفت عمر این تجهیزات از عمر خود زیردریایی نیز بیشتر است. سامانه‌های مخابراتی بسیار پیشرفته غدیر که همگی ساخت صنایع داخلی هستند، برقراری ارتباط با سایر واحدهای شناور، واحدهای هوادریا و مراکز فرماندهی و تبادل اطلاعات را به صورت امن و در یک شبکه هماهنگ و یکپارچه فراهم کرده‌اند که موجب ارتقای کارایی و هم‌افزایی توان عملیاتی نیروهای عمل‌کننده در فضای نبرد نامتقارن شده است.

به عنوان یک مثال مهم یگان‌های نیروی دریایی ارتش اقدام به عبور از زیر ناوهواپیما بر آمریکایی کردند و آن‌ها متوجه نشدند و در مرتبه دیگر از زنجیر لنگر یک ناو توسط یگان‌های زیر سطحی فیلمبرداری شد که نشان‌دهنده فاصله بسیار کم با آن‌ها داشت. زیردریایی غدیر در یک ناوگروه نداجا به پاکستان نیز اعزام شد و در آنجا به مأموریت خود اقدام کرد که این رفت و آمد غدیر برای مقامات پاکستانی جالب توجه بود.